

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Болдовська К.П., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах реформування вищої освіти України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору в усіх закладах вищої освіти відбуваються зміни у змісті підготовки фахівців різних напрямів навчання. Особливо гостро питання реформування професійної підготовки постають для фахівців облікової сфери. Впровадження в Україні ринкових форм господарювання визначає потребу нового якісного зростання професіоналізму економічних кадрів, які б володіли філософією ринкового менеджменту, мали необхідні вміння для фахового оцінювання інформаційних потоків про стан та динаміку розвитку економічних систем, були б здатними забезпечувати ефективність підприємництва у діючому правовому полі. Належні знання з бухгалтерського обліку є необхідними для вищого управлінського персоналу у процесі обґрунтування ефективних, виважених та економічно правильних управлінських рішень.

Проблема формування сучасної системи підготовки фахівців з обліку і оподаткування у закладах вищої освіти України є актуальною і необхідною та ставить перед останніми завдання підготовки бухгалтерів, які можуть бути конкурентоспроможними на європейському ринку праці, що вимагає не лише організованого навчального процесу відповідно до європейських вимог, але й адаптацію змісту навчання до європейських стандартів. Додатковим фактором реформування професійної підготовки фахівців облікової сфери також є виконання Загальнодержавної програми

адаптації законодавства України до законодавства ЄС: відбувається поступова адаптація національної облікової системи до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Реформування сучасної освіти має передбачати нову філософію освіти, нові принципи організації навчального процесу, новий тип відносин між студентом і викладачем, сучасні технології опанування знань, прозорість навчального процесу тощо. Поряд із цими новаціями вдосконалення потребують також і національні надбання і традиції вищої економічної освіти, зокрема її організаційні, навчальні, методичні та морально-етичні засади.

Освітня діяльність навчальних закладів економічного спрямування полягає у підготовці і випуску конкурентоспроможних фахівців з бухгалтерського обліку і оподаткування, що набули знань і навичок відповідно до загальнодержавних і міжнародних критеріїв та стандартів освіти. При цьому специфіка організації процесу підготовки фахівців облікових професій ускладнюється постійними змінами чинного законодавства, а також повинна передбачати максимальне наближення навчальних занять до умов практичної діяльності. Разом зовнішні і внутрішні фактори викликають неусталеність системи професійної підготовки фахівців цієї галузі. Професійні бухгалтери повинні надавати свої послуги відповідно до технічних, професійних, освітніх стандартів, на основі яких відбувається процес узгодження принципів складання типових навчальних планів підготовки фахівців з обліку та аудиту, а також відповідних методик і правил організації проведення навчання і підвищення кваліфікації.

У системі економічної освіти саме підготовка фахівців за спеціальністю «Облік і оподаткування» займає чільне місце. Разом з тим, значна кількість закладів вищої освіти, які готують облікової сфери, спричинює переважання їх пропозиції над ринковим попитом. В Україні,

на відміну від інших провідних держав світу, не існує практики формування освітніх цілей громадянським суспільством. Також у державі немає ефективної науково обґрунтованої системи прогнозування потреби у фахівцях з вищою освітою. Відтак, постає необхідність реформування вищої освіти в Україні через впорядкування мережі вищих навчальних закладів і підвищення ефективності науки в університетах, де готують фахівців з обліку і оподаткування. Зокрема, вважаємо доцільним укрупнення закладів вищої освіти з такою метою, щоб зменшити кількість приватних навчальних закладів та підвищити рівень викладання фахових дисциплін, залучивши висококваліфікованих викладачів. Також потребує вдосконалення державна політика з ліцензування та акредитації закладів вищої освіти й освітніх програм підготовки фахівців, зумовлене тим, що нині існує низка комерційних вищих навчальних закладів, які в умовах недобросовісної конкуренції часто готують фахівців з обліку і оподаткування, не маючи на це належних умов і підстав.

Таким чином, практична реалізація основних принципів Болонської декларації при підготовці фахівців з обліку і оподаткування дає можливість певною мірою гармонізувати освіту, вдосконалити та зберегти елементи власних конкурентних переваг та збагатити її кращими надбаннями світової практики. Лише за умови вирішення основних проблем, які існують при підготовці фахівців з бухгалтерського обліку у контексті освітньої інтеграції, можливими є подальша популяризація нашої спеціальності, її розквіт та утвердження. Відтак, дослідження системи підготовки фахівців за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» у закладах вищої освіти потребує продовження і поглиблення з метою оптимізації навчального процесу в Україні в цілому.